

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 09.12.2015

Styresak: 65/15

Arkivsaksnr: 2015/13389-RAL

Møtedato: 16.12. 2015

Spesialiseringens omfang i bachelorgraden

Dokumenter i saken

- Sak 20/15 i Studiestyret ved HF, dato 27.11.2015
- [Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen](#)

Bakgrunn

Studiestyret ved HF diskuterte på oppfordring fra prodekan for undervisning og internasjonalisering den 27.11.2015 sak om omgjøring av krav til spesialisering fra 90 til 80 studiepoeng i *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen*.

Saken legges nå frem for Fakultetsstyret til diskusjon og oppfordring om å sende saken videre til Universitetsstyret, som er riktig vedtaksinstans for UiBs studieforskrift.

Redegjørelse for saken

I *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen* heter det under § 2.4 *Krav til omfang og sammensetning av graden bachelor*, punkt c), at det til bachelorgraden kreves en "spesialisering på minst 90 studiepoeng".

Ved universitetene i Oslo og Trondheim er kravet til spesialiseringens omfang 80 studiepoeng. Det generelle kravet til spesialiseringen i bachelorgraden så vidt vites ikke like høyt som ved UiB ved noe annet lærested.

Da kravet ved UiB i sin tid ble satt til 90 studiepoeng var det formodentlig på grunn av en tanke om at spesialiseringen da ville tilsvare et mellomfag og de gjenværende frie studiepoeng ville tilsvare et grunnfag i omfang. Konsekvensen av ordningen er imidlertid at studentene har færre frie studiepoeng ved UiB enn ved andre læresteder, og at studenter som ønsker 60 studiepoeng i ett annet fag (krav til PPU) må bruke alle, eller nesten alle, frie studiepoeng til dette.

Ved vårt fakultet har vi nylig redusert minimumskravet til examen facultatum fra 30 til 20 studiepoeng. Samtidig har vi etablert introduksjonsemner på 10 studiepoeng for de fleste studieprogrammene. De fleste programmene har valgt å gjøre disse introduksjonsemnene til tilrådde emner som ikke teller som del av spesialiseringen. Det er i de fleste programmene anbefalt å ta introduksjonsemnene i første semester, noe som da også medfører at de fleste studentene fortsatt bare har 60 studiepoeng utenom faget de har spesialiseringen i og at spesialiseringsfaget i praksis for de fleste studentene utgjør 100 studiepoeng av programmet (selv om den formelle «spesialiseringen» fortsatt kun teller 90 studiepoeng).

Det bør derfor vurderes om minimumskravet til omfanget av spesialiseringen bør reduseres til 80 studiepoeng. Dette vil gi studentene større valgfrihet, det vil kunne legge til rette for større bredde i utdanningene, og det vil bringe UiB mer i samsvar med andre læresteder.

For mange programmer kan det være gode grunner til å holde på dagens ordning. En del programmer vil også med god grunn anbefale studentene å ta enda flere studiepoeng i spesialisingsfaget. En reduksjon av minimumskravet til 80 studiepoeng vil ikke være til hinder for å opprettholde dagens ordning for de programmene som ønsker det.

En omgjøring av spesialisingskravet til 80 studiepoeng vil, under visse omstendigheter, i prinsippet kunne gi studentene mulighet til dobbel spesialisering, altså 80 studiepoeng i to fag.

Regjeringen er i ferd med å innføre et nytt RBO-system der ikke bare studiepoeng, men også kandidattall inngår i beregningsgrunnlaget. Dette kan i seg selv tale for ikke å operere med høyere spesialisingskrav enn nødvendig.

Ved vårt fakultet kan arbeidssituasjonen ved de små fagene, der undervisningen er fordelt på få personer, også tale for en reduksjon av kravet.

En overgang til spesialiseringer på 80 studiepoeng vil også avføde behov for andre endringer. Mange studieprogrammer opererer f.eks. i dag med en emnestørrelse på 15 studiepoeng, og det vil dermed oppstå behov for å endre minst ett av emnene i slike studieprogram. Siden fakultetet står foran en større utredning av programporteføljen skulle imidlertid tidspunktet for å ta slike endringsbehov i betraktning nå være optimal.

For øvrig er studenter med 80 studiepoeng spesialisering fra andre universiteter alltid blitt tatt opp til våre masterprogrammer, uten at det så vidt vites har spredd seg noe generelt inntrykk av at disse studentene er svakere enn våre egne.

Også hensynet til harmonisering av institusjonenes utdanninger og likestilling av våre egne studenter med studenter fra andre læresteder taler derfor for en reduksjon av spesialisingskravet til minimum 80 studiepoeng.

Innspill fra Studiestyret ved HF

Studiestyret støttet forslaget om å sende saken videre til diskusjon i universitetsstyret slik at man kunne få en endring i krav til omfang av spesialiseringen ved UiB. Studiestyret mente at det må redegjøres bedre for konsekvenser av omleggingen dersom man vil sende saken videre til fakultetsstyret og UiB sentralt.

Studiestyret gjorde følgende vedtak i saken: «Studiestyret støtter forslaget om å endre § 2.4. punkt 1d i *Forskrift for opptak, studier, vurdering og grader ved UiB* slik at minstekravet til spesialiseringens omfang er "minimum 80 studiepoeng", mot dagens "minimum 90 studiepoeng".»

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret fremmer forslag om å endre § 2.4. punkt 1d i *Forskrift for opptak, studier, vurdering og grader ved UiB* slik at minstekravet til spesialiseringens omfang endres fra "minimum 90 studiepoeng" til "minimum 80 studiepoeng".

Saken oversendes Universitetsstyret for videre behandling.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør